

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 240.—
pol leta . . . „ 120.—
tretji leta . . . „ 60.—
za mesec . . . „ 20.—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 400.—
pol leta . . . „ 200.—
tretji leta . . . „ 100.—
za mesec . . . „ 35.—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:
celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarje
štetletno . . . 2 dolarja
Površina franko
Ljubljana.
1 mm višok ter 30 mm širok prost: za enkrat 2 K za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/L.
Telefon šte. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Fosamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Kancelar Renner o koroškem vprašanju
Poročilo na drugi strani.

Dr. Trumbić odklonil avstrijski protest.

IDU Dunaj. 16. okt. Dunajski kor.
urad poroča: Avstrijski obravnik v
Beogradu legacijski svetnik Hoffin-
ger le včeraj posetil jugoslovanskega
ministra za zunanje stvari dr.
Trumbića da protestira proti vola-
riki zasedbi glasovalne cone A. Dr.
Trumbić je dvomil, da bi imel av-
strijski obravnik pravico v tej stvari
interventirati in le odklonil sprotim
protesta. Češ da ima po njegovem
mnenju Jugoslavija opraviti v tej
stvari samo s plebiscitno komisijo in

poslaniško konferenco. Avstrijski za-
stopnik je poudarjal delstvo, da ima
avstrijska republika kot sigena sen-
žermenske mirovne pogodbe samo
po sebi umljivo pravico zahtevati,
da se pogodbeno določilo, da se
pogodbe držijo neodvisnih določil. Na
ponovne predstave avstrijskega
obravnika se je jugoslovanski mini-
ster za zunanje stvari omeil na iz-
javo da jugoslovanska vlada ne bo
zapustila tal legalnosti.

Poslaniška konferenca o Koroški.

IDU Pariz. 15. oktobra. Dunajski
korespondenčni urad obavlja: Pos-
laniška konferenca je naslovila v
Parizu akreditiranim poslanikom
Avstrije in Jugoslavije enako se gla-
seči noti. V tej noti se izvaja, da
se je na informacijah hati, da se pri-
pravila nasilno oviranje sklepov
mednarodne plebiscitne komisije ko
ho proglašen uspeh glasovanja na
Koroškem. Ne da bi pričakovala, da

taki dogodki izbruhnito opozarja po-
slaniška konferenca na težke za-
povedi, ki bi jih moral povzročiti
vsak poskus ovirati neodvisne
pravice volitelj in mednarodne
plebiscitne komisije. Veselje odkla-
nila, da bi bile postavljene pred do-
vršena delstva in bi si morala v tem
primeru pridržati svobodo svetega
postopanja.

Naši delegati za jadranska pogajanja.

Beograd 16. okt. (Izvirno por.)
Minister trgovine in industrije dr.
Ninčić se v zadnjem trenutku izja-
vil, da ne more sprejeti dolžnosti
drugega delegata za pogajanja, na
katerih bi se končnovalavno rešilo
jadransko vprašanje. Ta izjava mi-
nistra dr. Ninčića se komentira na
različne načine. Eni trdijo da si mi-
nister dr. Ninčić še ni zatamčil ugo-
den izid v okviru kjer kandidira pri
volitvah v konstituanto. Drugi že
trdijo da se radikalna stranka sproti

noče udeležiti pogajanj, ker noče
imeti nobene odgovornosti. Vsled te-
ra je bila danes od 11. do 12. uro
1 in pol monolne seja ministrskega
sveta, na kateri so določeni drugi
delegati in sklenjene zadnje instruk-
cije za delegate. Delegati za pogaja-
nja so: zunanji minister dr. Trumbić
ministrski predsednik dr. Vesnić ter
finančni minister Kosta Stojanović.
Obenem so določili, da odnositeljo
naši delegati v forek ob dvaindva-
setih.

Novo demonstracije v Ljubljani.

Včeraj se je vršil ob 6. popoldne
omoven protestni shod na trgu pred
Narodnim domom. Govorniki so
estro protestirali proti postopanju
dež. pred. dr. Breca, ki je pustil
prvi oddelek prostovoljcev, ki so
odšli na Koroško, na lesenih raz-
orožitih. Pozvali so ljudstvo, da naj
ostane vstrajno pri svojih zahtevah
in naj ne dopusti, da bi naša vojska
zapustila Koroško. Ravno tako ostro
so obsodili poskuse nekaterih listov
raneti med vrste koroških prosto-

voljcev strankarstvo. V tej uri mora-
mo biti vsi edini. — Po shodu se je
množica podala pred vladno palačo,
kjer je burno protestirala proti dr.
Breca. — Depntacija je sprejel dr.
Žerjav, ki je izjavil, da dr. Breca ni
na vladi, ker odnute z večernim
vlakom v Beograd. Množica se je
nato podala na kolovod, kjer je ča-
kala na dr. Breca. Ker va ni bilo k
določenemu vlakom, se je množica po-
lagoma razšla.

VTIS PLEBISCITA V SARAJEVU.

IDU Sarajevo. 15. okt. Vest o
izidu plebiscita na Koroškem so iz-
zvale veliko ogorčenje. Listi se po-
drobno bavijo s koroškimi dogodki.
Veliko zadovoljnost je zbudilo del-
stvo, da je naša vojska zasedla cono
A.

IDU Sarajevo. 16. okt. Sročni so
dijaki tukašnih šol imeli demonstra-
tivni obhod po mestu, s katerim
so protestirali proti nasilju Nemcev
in Italijanov na Koroškem. Neki di-
lak je imel govor nakar so se dijaki
mimo razšli.

FRANCOSKI LISTI O KOROŠKEM
PLEBISCITU.

Pariz. 16. okt. (Izvirno poročilo.)
Listi se bavijo o koroškem plebiscit-
tom ki le vse presenetil. »Eclair«
piše: Izid je tem bolj pomenljiv ker
so Jugoslavlani razvili veliko agitacijo,
da bi vplivali na volilce: Av-
strija le vse prete kot paradiz in ne
more ugodno vplivati na volilce.
Avstrija je skoraj popolnoma uniče-
na vsled notranje - političnih težkoč
in se proti slovenskim nasledstvenim
državam ne more upirati. Vsled te-
ra je izid glasovanja tem večje pre-
senečenje.

»Excelsior« piše: Korošci niso
glasovali za Avstrijo zaradi nemir-
stva temveč zaradi tega ker je Ko-
roška ločena od Jugoslavije no go-
rovju in ker je vegrsko in gospo-
darske orientirana za Avstrijo. Nje-
no prebivalstvo, večinoma kmetič,
živi od svojih odnošajev proti se-
veru.

»ECHO de Paris« meni, da je izid
koroškega glasovanja nov dokaz, da
vpliva stara utrava na vseh plebi-
scitnih ozemljih dalje na prebival-
stvo. Čeprav je formalno ukinitena.

PREISKAVA O MARIBORSKIH
DOGODKIH

Maribor. 16. okt. (Izvirno poro-
čilo.) Preiskava o krivicah, ki so ob
priliki zadnjega protestnega shoda
nahuiskali maso k izredom, je v
polnem teku. Zaslišanih je bilo že
več oseb in več krivcev že izročeno
sodišču. — Tekom včerajšnje in
današnje dneva se je vršil komisio-
nelni ogled in popis škode, povzro-
čene ob priliki zadnjih izredov.
Komisija svoje delo nadaljuje.

KOTOR PRIPADE BREZPOGOJ-
NO JUGOSLAVIJI.

IDU Berlin. 15. okt. »Deutsche
Allgemeine Zeitung« javlja iz Mila-
na: Kakor poroča »Idea Nazionale«
iz Reke, je v Reko do poročila v
vladnem časopisu dospel odovor
poslaniškega sveta v Parizu glede
vračanja kotorskega zaliva. Po tem
sklepu pripade kotorski zaliv brez-
pogojno Jugoslaviji. Mednarodne
ladje bi imele pravico pristajati v
koterski luki.

»Počudba? Mhm.« le dejal. »Če mi-
slišo podpisovati kontrakt, bo svatba
potemtakem kmalu, a?«
»Kmalu?« se je zarežal Lanterne.
»Haha! Olet no, kako plešeto hiše.«
»Plešete, ker bo svatba.« le dejal
Cogolin.
»Kmalu?« le donovil Lanterne,
opriema se besede. »Vidi se ti, pri-
lateli da nisi diplomat. Ob petih kon-
trakt, ob šestih poroka. Tako le!«
»Aha! To je res diplomatsko in
gospodsko. In vi boste kajpak zraven,
gospod de Lanterne?«
Lanterne se je usedel na tla in se
upri z obema rokama v cestno blato.
»Parbleu! le rekel strogo. »Še
tega se manjka, da bi se gospod mar-
kiz poročil brez moje prisotnosti!
Jutri zvečer je poroka, in po poroki
— požrtita. In taz, da veš, te pova-
bim! Pridi gotovo, Cogolin. Toda
obljubi mi, da me boš vpričo vse ti-

Odločilni dnevi.

Težki dnevi koroške krize nam nala-
gajo dolžnost, da ohranimo bistri pogled
in mirno kri. Jasno moramo presoditi po-
ložaj in nemudoma storiti, kar je potrebno.
V dim za nedosegljivim ne smemo zamu-
diti tega, kar lahko dosežemo.

Naša vojska stoji zopet v Korotanu.
Njen pobed v ogroženo ozemlje je začutili
naše zveste pristaje pred nemuškim
tolovajstvi in a tem zasedli naši najju-
nejši trenutni zahtev. A to je vse. Ne
smemo se tolažiti, da pomeni vkorakanje
naše vojske trajnejši uspeh. Delati moramo
sami in to hitro in precizno. Zbrati moramo
nepobitno dokaza o nemško - Italijanskih
goljufijah, usotviti jih tako precizno, da
postanejo naše orožje ne le doma, ampak
pred vsakim mednarodnim forumom.

Za najslabši slučaj se nam je pripraviti
na to, da prodremo z zahtovo, ki je sicer
v skladu s mirovnimi določbami: da se
namreč plebiscit smatra kot informativno
glasovanje in se nam pridelo okrožje, ki
so kljub nesramnim avstrijsko - Italijans-
kim mahinacijam pokazala slovensko ve-
čino. To velja za vsa rožički okraj, za bo-
rovski okraj južno od Drave ter za pli-
berški okraj.

V korist temu stališču je treba na
našo vlado in na delegacijo v Celovcu

in v Parizu vršiti najkrepkejšo presijo, ki
mora prihajati ne le iz Ljubljane in Ma-
ribora, marveč tudi iz Beograda in Za-
greba, z ulice, iz časopisla ter iz parlamen-
ta. Ni dovolj, če se je oglašil eden sloven-
ski poslanec, — naj vsi vrše svojo dolž-
nost. Naša obramba društva, Jugoslovans-
ka Matica, Gosposvetski Zvon, dalje do-
brovolci, akademiki, vsi ti so v prvi
vrsti poklicani, da posredujejo. Treba je
aktivno poseči v zagrebške in beograške
časopise, treba je informirati in agitirati
brez prestanka. To je naša naloga, — na-
loga pozitivnega nastopanja, neprestanega
vzemiranja, neutrudne akcije.

Končno se resno besedo onil, ki v strah
pred »tuhelnim elementom« neprestano o-
pomajajo k razhodu, miru in papirnatim
resolucijam in pri tem pozabljajo, da se
narodna volja najneposredneje in najbolj
sveže javlja ravno z ulice. Tudi mi smo
videli in slišali neresne in morda res celo
nepošten besede, toda nismo pri njih po-
zabili bistva in iskrenih čustev ogromne
večine ljudstva. V ljubljanskih manifesta-
cijah se je v bistvu izražalo najiskrenejši-
še čustvovanje in mišljenje prebivalstva,
stvar akcijske sile nas vseh pa je, da sto-
pajo na oder oziroma ob kandelaber ved-
no le ljudje čistih src in iskrenih besed.

ODPUST REZERVISTOV ZA ČAS VO-
LITEV.

Beograd, 16. okt. Vojni minister je
podpisal odločbo, po kateri se imajo v
zmlsu določb vojnega zakona za čas vo-
litov odpuštili vsi rezervisti.

PODRZAVLJENJE JUŽNE ŽELEZNICE.

Budimpešta, 16. oktobra. (Izvirno por.)
Generalni ravnatelj južne železnice dr.
Fall je izjavil poročevalcu lista »Az U-
sage« glede vesti o podrzavljenju južne že-
leznice po jugoslovanski vladi, da je za
vse nasledstvene države samo koristno,
ako morejo v potrobljavati progo južne
železnice kot progo mednarodne želez-
niške družbe. Dr. Fall je poudarjal, da je
danes, ko so zunanje-politični preobrat na
dnevnom redu, brez drugega mogoče, da
se dejavne proge od ene države do druge
zelo lahko zapro. To se pa pri pregab pri-
vatne družbe ne more zgoditi v taki meri.
Razven tega bi odkupna stala državo
velike svote, kar bi ji bilo brezdomno v
škodo.

UKAZ ZAKON.

Beograd, 16. okt. (Izvirno poroč.)
Na sročni seji ministrskega sveta so
se bavili s predlogom ministra za
konstituanto o ukaz-zakonu. Mini-
ster za konstituanto le poročal, da le
parlamentarni odbor sprejel ta pred-
log, ako se naznačijo zakon. ki bi se
uveljavili s tem ukaz-zakonom. Poli-
tične skupine so se zedinile da se
vse prešnje naredbe uzakonijo tem
notem. Tako nat se tudi uveljavilo
zakon o dražnji o brezdelnosti ter o
svobodi dela. Demokrati so to spre-
teli s pozornim. Da vella ta zakon sa-
mo za to vlado. Ako to zahteva 75
poslancev parlamenta se mora za-
kon razveljaviti.

DOLOČITEV VOJNE ODŠKOD-
NINE.

IDU Rotterdam. 15. okt. Brusel-
ski dopisnik lista »Nieuwe Rotter-
damsche Courante« je imel razgovor
z belgijskim ministrskim predsedni-
kom Delacroix, ki se je zelo dovolj-
no izrazil o uspehih svoteva london-
skega potovanja. Načelo, v katerem
sta se zedinila Francija in Anetlia in
katerava bo brzkone sprejela tudi
Italija, je to, da se v Bruslju vsota
odškodnine naenkrat določi. Potem
so se v Bruslju zedinili glede vsote,
ki se bo še v Ženevi višina končnove-
lavno določila. Pričakovati je torej,
da se bo v najkrajšem času doznalo,
katere vsote dobe kot odškodnino
zavezniki.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.
16. oktobra.

Valute in devize.
Curlb: Berlin 9.05, Newyork 628,
London 21.90, Pariz 41.05, Milan 24.65,
Praga 7.58, Budimpešta 1.65, Dunaj 2.15,
avstr. krona 1.15.
Dunaj: Zagreb 269—289, Budimpe-
šta 97—107, Praga 451—475, Varšava 128
—147, čsl. krona 450—470, dinarji 1120—
1170.

Effekti.
Zagreb: Borza danes zaprta. Razli-
ke kurzov med začetkom in koncem bor-
zno tedna: Eskomptna 40, Jadranska 150,
Jugoslovanska 20, Ljubljanska kreditna —
Prashedona 100.

Produkti.
Osijek: Tendenca je bila živahnje-
ša. Opaža se interes za moko in vsled
tega tudi za pšenico. Pšenica 9.50—9.60,
oves 2.50—2.60, žito 6.20—6.30, koruza
3.50—3.60.

M. Zevaco:
Kraljev vitez.

Zgodovinski roman.
(Dalje.)
S temi besedami le naglo odšel.
Lanterne le pri vsej bližnosti skrbno
spravil ključ v žep svoje suknje. Co-
golin pa le medtem preištal nez-
nančeve besede, ki niso bile dovolj
tibe za njegovo tanko uho.
»Kaj ho jutri popoldne ob petih?
Čemu ste dobili ta ključ, gospod de
Lanterne?« le vprašal nazadnje.
»Kaj praviš, prijatelji?« Lanter-
nove oči so se solzile od niače in ni-
čemerosti.
»Pozno je, gospod de Lanterne.
Ako dovolite, vas pospremim do va-
šega stanovanja: človeku vašega
stanu ne pristoi da bi hodil ob taki
uri sam domov.«

»Prav imaš,« le zatekal Lanterne,
spravljale se trudoma na noge. »Po-
zno je, in razenteza le mol posej
opravljen. Poldiva, Cogolin, Lahko
noč, gospa Leonarda.«
»Do svidenja, gospod de Lanter-
ne.« se je priporočila krčmarica, po-
sneimate listaka.
»Potemtakem,« le spet napeljal
Cogolin ko sta bila na ulici in mu le
obvisel Lanterne z vso svolo težo na
snešljivo postavljeni ramli »potem-
takem ste imeli nocoj važen opra-
vek? Zaunen nalog, takorekoč? Ne
čudim se, zakaj človek vas mora že
po obrazu spoznati za diplomata.
Zato so vam tudi poverili nalogo,
sporočiti gospodu markizu, da se
vrši tista stvar jutri popoldne ob
petih.«
»Tako je. Ob petih se podpiše
kontrakt.«
»Vraga,« le pomislil Cogolin,

ste volvodove lakaščine... onga...
sal veš...
»Bodite brez skrbi, gospod de
Lanterne. Obsipal vas bom z na-
slovi.«
»Ohlemlj me, Cogolin! le zahtel
Lanterne.
»Jutri! le dejal navihanec. »Jut-
ri! Vpričo neveste, ki le gotovo prav
kopa gospodična, kaj?«
»Ne vem, Nikoli še nisem videl
gospodične Otzele.«
Cogolin je pobesil glavo in zamr-
mral:
»Uhor: vitez Capestang! Kai po-
reče, to mu prinesem žalostno vesti!«
»Cogolin! le zarul Lanterne.
»Ne zapusti me, prijateli!«
»Ne bojte se,« le dejal Cogolin ter
pomogel gostitelju na noge. »Tako!
Držite se me dobro. Na not! Toda
novste, kam naj pridem na tisto va-
šo požrti?«

»Borme! le vzkljnil Lanterne,
»sal veva lahko takol! Kai praviš?«
»Magari! A kam?«
»Tiale! le dejal Lanterne kažoč
z roko na bližnjo hišo v Prozarski
ulici.
»Prav tam se je ustavila kočila,
katero je zasledoval Laffemas! le
pomislil zvesti onrod. »Zdaj le vse
iasno! Joi Capestang, siromaki!«
»Stoniva noter!« se le odločil
Lanterne. »Saj imam ključ pri sebi!«
»Dalte mi ga, da odklenem! le
rekel Cogolin, ne da bi se mu upria
vest.
Lanterne je dolgo iskal ključ, ki
mu ga je bil izročil služabnik voivo-
de Angoulémskega; Cogolin mu je
pomagal in pri temu ukradel ključ,
da sam ni vedel kdaj.
(Dalje prib.)

Dr. Renner o Koroški.

Dunaj, 16. oktobra.

V svojem govoru v narodni skupščini se je državni kancelar dr. Renner dotaknil tudi koroškega vprašanja in je izjavil:

Dejstvo, da se je ozemlje slovensko večino izjavilo za Nemško Avstrijo, potrjuje našo trditev, da severno pobočje Karavank geografsko in gospodarsko teži k Avstriji. To dejstvo je in tudi dokaz, da ima naša tako osnovana država kot mirna republika brez militarizma nedvomno privlačno silo. Kolikor se da stvar presledati, so delavci v glasovalnem pasu A, posebno v Piberku, Velikovecu in Borovljah, odločili nam v prid. Delovnemu ljudstvu so republikanske svoboščine in socialna zakonodaja seveda najdražji zaklad. Poleg tega je in more biti republika Avstrija v narodnih stvareh potrebnost. Vsi imamo pravico veseliti se nad tem uspehom. Razumemo, da Jugoslovani in zlasti Ljubljani ta izjava zelo boli. Mi to dobro razumemo, ker smo občutili izjubo Južne Tirolske in Nemcev na Češkem in Moravskem. V beogradskega parlamenta so se burne interpelacije bavile z glasovanjem na Koroškem in v teh interpelacijah so poslanci trdili, da so bila na nemški strani nasilja. V nasprotju s temi interpelacijami da velja vsa poročila, da ne more biti govora o kakih fizičnih ali moralnih silah. S svojimi sosedi na jugu in jugovzhodu bi rad izprevidel soravnivo besedo. Jugoslovani nam na podlagi plebiscita odstopalo približno 30 tisoč kvadratnih kilometrov mi na smo brez glasovanja izbrili vse Nemce na mariborskem in celinskem ozemlju ter kočevske Nemce. Bilanca se torej sklada z ogromno aktivno za Jugoslavijo. Dobili so obiljena prometna mesta, ki so v pretežni večini izjavila, da so nemška, izbrili so na Koroškem, ki je po veliki večini agrarna dežela. Tudi gospodarski se bilanca sklada z našo nasivo. Vem, da v narodnih stvareh ne smemo šteti duše; vnam na, da se bo jugoslovenska lažje spoprijaznila z izidom plebiscita kot mi ki smo morali sročiti nasilje narekovano nam v St. Germainu. Ko bodo določene meje našim jugu, potem bodo zginile vse ovire, ki bi nas utegnile ločiti od Jugoslovenov. Potem bodo lahko trajno dobri sosedi in bomo končno vendarle mogli obnoviti promet v celnem obsegu. LDU.

Češki glas o koroškem plebiscitu.

K nradnem razelasu o izidu ljudskega glasovanja na Koroškem pišejo praški »Narodni Listi« med drugim:

»Kakor smo že napisali predvčerajšnjem proti trditvi tukašnih nemških listov plebiscit ne pomenja, da pripade cela Koroška Avstriji. Koroška bo razdeljena med Avstrijo in Jugoslavijo tako, kot je bilo razdeljeno Tešinsko med nas in Poljake. Ne dvomimo, da se bo na končanih reklamacijah in ugotovitvi nepravilnosti izpremenila nemška večina v manjšino, kar to odzrača faktičnim razmeram in da bo potem veleposlaniška konferenca pravilno določila meje. Pridelila bo koroške krate, ki so slovenskega značaja ali ki imajo slovensko večino Jugoslovij. Da bo to večina zemlje, o tem ni dvoma, ker nedeljski plebiscit ni bil slika razmer. Jugoslovija je vložila protinemu protest in temu opravičenemu protestu se mora ugoditi.

Zelali smo si od srca da bi krasni koroški kraji, obliudeni z značilno slovenskim ljudstvom ali ljudstvom v zadnjih desetletjih nasilno ponemčenim pripadli celi nedeljni Jugoslaviji. Zato z boleščjo prinašamo vesti o plebiscitnem neuspehu, dasi vemo, kako je bil povzročen.»

Narodno predstavništvo

Plače državnih uradnikov in uslužbencev.

Beograd, 15. oktobra.

Danes je bila seta narodnega predstavništva, ki se je pričela ob polušesmaistih. Po običajnih formalnostih je stavil posl. dr. Gavro Manojlovič vprašanje ministrskemu predsedniku glede plač državnim uradnikom in uslužbencem. Želel je, da se izenači in pravilno razdeli plača imenovanim bo vse državi. Ministrski predsednik se je informiral, ali je finančni minister obveščen o tem vprašanju in ali ima potrebne podatke, da bi mogel odgovoriti na to vprašanje. Ker pa tega ni pri sebi, je

izjavil ministrski predsednik, da bo sam odgovoril na to vprašanje, ter zahteval, da se je vlada zavzela in da se je zavzema za državne uslužbence, da jim omogoči, da jim ne bo treba vsak trenotek misliti na obstanek svojih in svoje družine z ozirom na to, da vsah dan narašča dražina. S tem vprašanjem se je bavil ministrski svet ne samo na posebnih setah, nego je odredil tudi posebno število svojih tovarišev, ki so proučevali izključno samo to vprašanje in so uspeh tega proučevanja predložili ministrskemu svetu. Za to vprašanje se bo zavzela vlada tudi nadalje in se potrudila, da zadovolji vse zahteve seveda v mejah možnosti. Uradniško vprašanje se ne more urediti naenkrat in v naelici. To vprašanje je smatrati za histven del slovsne državne uredbe in ga je mogoče rešiti racionalnim putem šele tedaj, ko bo nastavljena podlaga in osnovni temelji naših državi, ko bo dobila naša država svojo ustavo. Upamo, da se to kmalu zradi. Treba je videti, da se od naše države samo zahteva, da se ji na zelo malo. Treba je, da skupno delujemo na to, da bodo take zahteve kolikor mogoče zmerne, da bi bilo državi omogočeno, poleg ogromnih žrtev, ki jih mora nositi naša država, da se je zahteve zadovoljilo. Na drugi strani pa je treba naziti na to, da državljani ne bodo mislili da skrbimo za en del naših državljanov mnogo bolj kakor za ostale. Vlada bo posvetila temu vprašanju največjo pozornost z željo, da zadovolji opravičenim zahteve uradnikov.

Pred volitvami v Avstriji.

Dunaj, 15. okt. 1920.

Ako nas ne varajo vsa znamenja, bodo pri volitvah v avstrijsko narodno skupščino, ki se vršijo 17. t. m. meščanske stranke strašno obračunale s socialnimi demokrati. Kot predznake poraza socialistov je rezultat pred nekaj dnevi se vrščili volitvah v glavni odbor učitelstva. Socialno - demokrati kandidirajo so dobili malenkostno število glasov, dočim so imele meščanske stranke predvsem krščanski socialisti pretežno večino. Bil je poraz in vsa socialistična, socialna - demokratiška vodstva ne more zabrisati utisa, ki ga je napravil ta poraz na strankine pristaje. Vsa zgovornost ne more zakriti dejstva, da se v naših meščanskih in kmetijskih krogi pojavlja praveca fanatična mržnja proti stranki, ki dominira v narodni skupščini.

Vzrokov zato je mnogo, tako v notranji kot v zunanji politiki. Kar se notranje politike tiče, leži na dan, da je tu socialna - demokratiška urava države na vseh polih odzvedala. S ponesrečenimi socializacijskimi poskusi sedanjih oblastnikov se je napravil nenremostljiv predpad med mestnim in podeželskim prebivalstvom ki se praktično izraža v tem, da se kmetje skoro ne briga za bedno prehrano Dunaja, ker ne marajo imeti ničesar skupnega s socialistično rotovsko stranko. Drugi vzrok je v zadržanju naučnega državne urada namram šolstvu. Za kmetško prebivalstvo vera še vedno ni privajna temveč srčna zadeva. Kdor pozna utliv duhovništva na podeželsko prebivalstvo, mu bo razumljivo, da imajo klerikalne gonge proti socialni demokraciji mnogo uspeha.

Čisto ponesrečena je zunanja politika državneva tavnika dr. Rennerja in dr. Bauera. Naj še tako trdita da je avstrijsko prebivalstvo za priključitev k Nemčiji in nat še tako namizavata na zadnje veliko manifestacijo Dunajčanov za priključitev, to vsta vendar prav dobro da večina pravih Avstrijcev ni zadovoljna s tem, da se proti volji antante uganjalo pustolovščine. Že večkrat smo naplašali, da le razpoloženje med podeželskim in nesocialno-demokratskim prebivalstvom za miren sporazum s Češkoslovaško in Jugoslavijo na tudi z Madžarsko. Vse je prepričano, da priključitev Avstrije k Nemčiji ne more roditi dobroga sadu katerega si obetata dr. Renner in dr. Bauer. Ljudstvo ne mara novih vojnih zapletiljav, hoče le priateljstvo s svojimi sosedi od katerih je zlasti kar se prehrane tiče, v veliki meri odvisno.

To so vzroki, po katerih lahko sklenemo da bo pri volitvah avstrijska socialna demokracija utrpela poraz.

Požig tiskarne „Lavoratore“ v Trstu.

Trst, 15. oktobra.

Včeraj ponoldne bi se bila morala vršiti po vodstvu socialno - demokratske stranke in slošni delovni zvezi napovedana protestna manifestacija v prid sovietske Rusije. V ta namen je bila napovedana dveurna splošna stavka od 15. do 17., kateri so se priključili tudi železničarji tako da je bil za dve uri ustavljen ves promet tudi železniški in pomorski. Iz Aleksandrije prihajaloči »Melonani« se je ustavili zunaj na odprtem morju in le z zakasnitvijo dveh ur prisel v pristanišče, vlaki pa so tudi imeli po dve uri zamude. Brzovlak, ki odhaja ob 15. iz Trsta, je odšel šele ob 17.10.

Socialistiški shod bi se bil moral vršiti na Donadonievem trgu, pa ga je oblast prepovedala, tre pa so zasedle čete. Vse je bilo mirno, in nevšečnih dogodkov ni bilo dasiravno so bile po ulicah velike mase ljudstva. Varnostna oblast je postavila na nove močne čete varnostnih straž, finančnih naznikov in volaštva. Vse bi se bilo izvršilo mirno, da ni prišlo med socialisti in fašisti na Garibaldijevem trgu do spopada, ki je bil izzvan pač namenoma. Počilo je nar streljev in le bilo tudi nekaj ranencev. V tem pa je skupina fašistov vdrla skozi kordon kr stražnikov, ki so stražili poslonje »Lavoratore« v ulici Zudecche (vhod z Garibaldijevega korza pri ul. Stare mlinice). Vrgli so v poslonje šest težkih bomb, ki so uzele poslonje. Fašisti so vdrl v hišo in razbili skoraj vse v tiskarni predmetje in uravil. Ostalo je uničil ogenj ki so ga vasilje končno ukrotili. (Kmal net metrov od »Lavoratore«-ga je oddaljeno »Piccolovo« poslonje.) Kolikorolika ohranjen je le srednji del zornia nadstropia, kjer so bila zasebna stanovanja glavneza urednika Passiglia bivšega poslanca Olise in drugih škoda je ogromna.

Ker je bil ves okoliš na daleč okoli zasaden na varnostnih stražah ni vršilo splošno do nikakršnih nadaljnih spopadov. Danes je vse mirno, ali izšel ni noben list, ker je sklenila tiskarska organizacija da tiskarsko delavstvo ne dela toliko časa dokler ne more iziti »Lavoratore«. Vrše se pogajanja s »Piccolom«, in kakor se čuje se ho »Lavoratore« že intri tiskal v »Piccolovo« tiskarni. Če se to zradi, izšlo bi tudi ostali tržščki listi.

Druga izdaja včerajšnjeve večernej »Piccoloa« obsota nanad na »Lavoratore«, ki nomena novo razburjenje javnega življenja v Trstu, in izražamajie, da ho oblast znala zavarovati spoštovanje zakona. Sročil je bilo vse prepričano, da izbruhne danes splošna stavka ali ostalo je vse mirno in danes je Trst tako vsakdanji kakor da bi se sročil ne bilo zrodilo prav nič.

Sročil se je raznesla po dolnem mestu tudi vest, da ori slovenska šola pri Sv. Jakobu, kar na se vendar ni uresničilo.

Ranencev je bilo včeraj precej, in za vse se niti ne ve. Težko ranjena sta bila, kolikor je znano Pietro Belli, dopisnik fašistovskega milanskega lista »Popolo d' Italia« ki ga je zadela krogla v glavo in neki Nicolai Dinari za levno stran prst. Laže ranjenih je bilo več oseb, med njimi neki Bruno Mosk, Fran Linec iz St. Petra in dijak Giuseppe Doria.

Bolgarska politika.

London, 15. oktobra.

Bolgarski ministrski predsednik Stambulinski je v soboto odpotoval v London. V svojem razgovoru v torek je izjavil, da ima njegovo potovanje tri svrhe. Predvsem želi stvoriti dnbre in stalne odnošaje med novo Bolgarsko in med Anglijo. Posebno naglašja, da nova Bolgarska noče imeti nič skupnega s starim režimom. Nova Bolgarska je nova z ozirom na svojo zunanjo politiko na svojo pravico, na način vladanja in na splošno organizacijo. Stambulinski kaže una da ho s pomočjo angleških državnikov stvoril nove odnošaje med svojo državo in med Anglijo. Nato namcrava proučiti veliko industrijalno in gospodarsko moč Angleške, da razvidi kaj bi bilo potrebno ukreniti na Bolgarskem, da bi se zboljšale niene gospodarske in industrijalne razmere. Stambulinski želi tudi apelirati na angleško vlado in sploh na vse javno mnenje posebno na na trgovinske in finančne kroge, da pomagajo mali in slabi Bolgarski

da vstane na svoje noge in da bi mogla izpolniti pognie mirovne pogodbe. Končno je izjavil Stambulinski, da ho nova vlada storila vse, kar je v njeni moči, da pošteno plačaja svoje doleovce. Da bi da mogla to storiti ni je potreba izdatne pomoči da izboljša svojo valuto.

Diplomatski dopisnik lista »Daily Telegraph« je imel razgovor s Stambulinskim v katerem mu je le-ta v glavnem navedel karakteristične poteze iz svojega življenja in svojega političnega delovanja za volne. Povečal je, da bi se bila Bolgarska osvobodila caria Ferdinanda s pomočjo agrarne stranke, če bi bila dobila pomoč od zaveznikov, kakor so jo dobili sosede Srbi. Agrarna stranka je največja stranka v bolgarskem parlamentu in soloh v vsei državi. Kaiti kmotov le na Bolgarskem 80% od vseh prebivalcev. Nekaj nevarnosti preti državi od komunistov.

Razna poročila.

Izmišljene vesti o atentatu na regenta.

LDU Beograd, 15. oktobra. Presbiro javlja: Nekateri inozemski listi prinašajo vesti, da je bil izvršen atentat na regenta o priliki njegovega službenega poseta v Sarajevu. Listi poročajo, da so atetatorji metali bombe in porušili dva voza dvornega vlaka, regent pa da je ostal kljub temu nepoškodovan. Pooblašeni smo izjaviti, da so vse te vesti popolnoma izmišljene in tendenciozne.

Krvavi delavski nemiri v Italiji.

LDU Rim, 15. oktobra. Listi javljajo iz San Giovanni Rotondo pri Foggii, da so tamkaj polzkusili socialistični delavci razobesti rdečo zastavo, ko so vdrl v mestno hišo. Prišlo je do spopada s pristaši ljudske stranke, ki so hoteli preprečiti razobešenje rdeče zastave. Manifestanti, ki so bili na trgu zbrani, so streljali na karabinerje, ki so hoteli vzpostaviti mir. Karabinerji so otvorili na manifestante ogenj iz pušk. Karabinerje so podpirali tudi vojaki. Bilo je 14 ljudi usmrčenih, približno 80 pa ranjenih. Delavci so proglasili splošno stavko.

Za priključitev Avstrije k Nemčiji.

LDU Pariz, 16. oktobra. »Matine« priobčuje razgovor avstrijskega poslanika Eichhoffa z nekim članikom o sklopu avstrijske narodne skupine glede ljudskega glasovanja o priključitvi k Nemčiji. Poslanik je dejal, da se čudi, kako je mogel ta sklep zavozneški države presenetiti. Po odredbi likvidatorjev stare Avstrije naj bi na lepem, kakor tudi na nerodovitem ostanku ozemlja, katerega so omejili, živeli ali bolje povedano životalo 7 milijonov ljudi. Vrhetega naj bi nosili ti ljudje odgovornost za predvolno politiko avstro - ogrske monarhije. Tako ustvarjena nova Avstrija pa v teh mejah s pokvarjenim prometnem omrežjem brez dovoljne množine živin, kuriva in denarnih sredstev pri najboljši volji ne more živeti sama zase. Dosedanja pomoč zapadnih velisil je pač hvalevredna, vendar se bodočnost ljudstva ne more graditi na milosčini.

Stroški francoske armade.

LDU Pariz, 15. oktobra. Finančna komisija poslanske zbornice predvideva v vojnem proračunu skupne izdatke v znesku 5.697.300.000 frankov. (Po današnjem kurzu okrog 42 milijard jugoslov. kron)

Donava odprta bojnim ladjam.

LDU Pariz, 15. okt. Mednarodna donavska konferenca je po temeljiti razpravi odločila, da imajo vse države, ki leže ob

To so po večini nezadovoljni begunci iz Makedonije, Tracije in Debrudže, ruski agenti, plačani agitatorji, politiki starega režima in drugi elementi ki se skrivajo za novo zastavo. Tem ljudem se je posrečilo povzročiti železničarsko stavko, ki je trajala 58 dni. Pa agrarci so zlomili stavko. — Stambulinski se ni hotel razgovarjati o mirovni povodbi male entente ter je izjavil da tega ne bo storil, dokler se ne sestane s Take Jonescom. Nadalje je bolgarski ministrski predsednik izrazil upanje da bodo angleški državniiki volivali na bolgarski narod da pride do sporazuma z balkanskimi politikmi in državniiki, ki so silno trdovratni. Potrebno je, da se ti enkrat sestanejo in spoprijateljijo med seboi. Treba je za to samo časa. Edino v tem priateljstvu tiči reševje in sreča balkanski narodov. LDU.

Donavi, kakor tudi one, ki niso donavske obrežne države, pravico, da plovejo njihove bojne ladje po Donavi.

Preprečena predsedniška kriza na Poljskem.

LDU Varšava, 15. oktobra. Maršal Piłsudski je vložil svojo ostavko kot predsednik poljske republike. Na njuno prošnjo vlade je naknadno umaknil svojo prošnjo za sprejetje ostavke.

Rudarska stavka na Angleškem.

LDU London, 15. oktobra. Konferenca rudarskih delegatov, je odposlala v rudarska okrožja brzojavno povelje za stavko. Kljub ustavitvi dela, bodo rudarji skrbeli za varstvo rudnikov.

Poboji na Irskem.

LDU London, 15. okt. Oboroženi ljudje so včeraj popoldne napadli oklopni avtomobil, ki je stal pred banke v Dublinu. En vojak je bil ranjen, eden od napadalcev pa usmrčen. Pozneje so napadli še drugi avtomobil v oni izmed najbolj obiludnih ulicah, pri čemer je bilo več častnikov usmrčenih, en častnik in en podčastnik tega neta civilist pa težko ranjeni. Poleg tega sta bila usmrčena še dva civilista, štirje pa ranjeni.

Posvetovanje Ezo narodov.

LDU London, 15. okt. Svet zveze narodov se je na svojem bruseliskem zborovanju posvetoval o Armeniji ter o načrtu italijanskega senatorja Tittonija glede razdelitve produktivne sirovin onim državam, ki jih potrebujejo, a jih nimajo, ter o varstvu verskih in narodnostnih manjšin v Avstriji in Bolgariji ter o bodočih odnošajih med Gdanskim in Poljsko. Razpravljali so tudi o švedsko - norveškem predlogu glede omejitve oboroževanja.

Ameriška živina za Nemčijo.

LDU Berlin, 15. oktobra. Kakor javlja »Vorwärts«, so na potu prve ameriške molzne krave. Določene so za Saško. Čuje se, da je Amerika plačala tudi prevozne stroške.

Tusar kot češkoslovaški poslanik v Berlinu. Bivši ministrski predsednik češkoslovaške republike Tusar je imenovan za češkoslovaškega poslanika v Berlinu. Svoje mesto nastopi začetkom meseca decembra. — Kako veliko važnost prisojja češka vlada stikom z Nemčijo, je razvidno že iz tega, da je imenovala za svojega poslanika tako odlično osebo kakor je Tusar.

Gospodarstvo.

Borza.

LDU Curth, 15. okt. Berlin 9.95, London 21.90, Pariz 41.05, Milan 24.75, Praga 7.55, Budimpešta 1.70, Bukarešta 11, Dunaj 2.20, avstr. žigosane krona 1.75. Devize: Beograd in Zagreb niste notran.

LDU Praga, 15. okt. jugoslovanski dinaril 245, avstrijske krono 21.50.

LDU Dunaj, 15. okt.: Nemške marke 549.50, bolgar. levi 440, švic. franki 5475, Ital. lire 1400, angl. funti 1140, amer. dol. 330, češkosl. kroze 450—470, novi dinaril 1120—1170.

+ »Dunava« narodna zavarovalnica

d. d. v Zagrebu. V prostorih banke za trgovino, obrt in industrijo d. d. v Zagrebu se je vršila v petek dne 1. t. m. ustanovna glavna skupščina zavarovalne družbe pod imenom »Dunava«, narodno osiguravajuče d. d. v Zagrebu. Osnovna delniška glavniča znaša K 10.000.000.— in se bo bavila ta družba z vsemi direktnimi in indirektnimi vrstami zavarovalnih poslov. V ravnateljstvo so bili izvoljeni gg. dr. Adolf Mihalič, dr. Gustav Bazala, Leo Kronfeld, Vilim Kuk, Kamilo Raabe, Adolf Wurm, dr. Gjorgje Vasiljevič, Milenko GJ. Popović in Rado Legvart, dočim se je v nadzorstveni svet izvolil gg. Danilo Vojnovič, Peroslav Paskivič - Cikara, Svetozar Milinovič in dr. Josip Regal. Z veseljem

pozdravljamo to novo narodno podjetje in to tembol, ker so v Jugoslaviji poslujoče zavarovalnice po večini družnične tujih, inozemskih podjetij. V nadi, da se bo vsak v zavarovalnih zadevah obrnil na to narodno podjetje, želimo istemu vsestranskega uspeha in prvota.

+ Prepovedan izvoz premoga iz Anglije. Angleška vlada je prepovedala od 15. t. m. nadalje vsak izvoz premoga iz Anglije. Po sporočilu iz prometnega ministrstva se bo omejilo število osebnih vlakov.

+ Vprašanje mednarodnega prometa. Iz Washingtona poročajo, da so se sestali danes delegati Francije, Italije, Anglije in delegati dominijonov, da bi razpravljali z zastopniki združenih držav glede vprašanja prometa mednarodnega značaja. Ta razprava je najbrže predhodno pogajanje za veliko mednarodno prometno konferenco. Po izjavi ameriškega zastopnika bo najbrže zahteval kontrolo ameriški delegat.

+ Oddaja premoženja na Češkoslovaškem. Dne 15. t. m. poteče rok za prijavo premoženja, po katerem se bo na Češkoslovaškem odmerila oddaja premoženja. Opozarjamo nato vse osebe, ki imajo na Češkoslovaškem kako premoženje, da ga takoj prijavijo, ker se jim bo sicer pri oddaji premoženja odstotek povisil.

Dnevne vesti.

Nemška predrznost. Kakor ravljalo nemški listi, so dospeli zastopniki mariborskih Nemcev v Gradec, da se tam pritožijo radi izgrediv in prošijo za posredovanje pri angleškem polkovniku Gravenu in pri beograjski vladi. Naše mnenje je da se nahaja pokrajinska vlada Slovenije v Ljubljani in da se ima vsakdo obrniti takaj s svojo pritožbo. Ti gospodje delajo drugače. Res da imajo avstrijsko pravico, katere se bodo kot unamo poslužili v izdatni meri in odšli kamor jih vleče srce, toda začasno ne smejo pozabiti da se v naše notranje zadeve nima nihče vmešavati in da so edino le naše oblasti pristojne da urede nepravilnosti. — Graški listi žal ne poročajo, ali so se ti gospodje tudi radi povrnitve škode obrnili na graško vlado.

Zakaj b'čelo Italijani Smežnik. Pišejo nam: V potasnilo, kat naj bi bil poleg drugega še vzrok da naši laški prijatelji tiščijo do Smežnika bo mogoče služilo sledeče delstvo: Avstrijska voja urava je med vojno poslala znanega iskaleca vod takratnega polkovnika v sk. u. k. Geniestabu Beichla na Kras v prikazom naj za prečišče. Mož je našel močen podzemeljski tok, ki ima izvor ravno v Smežniku, teče pod celim Krasom in konča v Zavliah pri Trstu. Beichl je vrhovni avstrijski komandi o tem poročal in ta je takoj pričela s pripravo za izkoriščanje te vode, s katero je hotela preskrbeti Trst. Po prehratu so Italijani, katerim je bila ta zadeva znana, pozvali avstrijskega gospoda v Trst, da jim pomaga izvršiti vedovodni načrt. Ne vem sicer, toda verjetno bi bilo, da je tudi to eden vzrokov, zakaj hočejo imeti Italijani Smežnik.

Kaj le z zaplenjenim ujetim v Trzinu. Svoičas se je zaplenilo g. Polaku v Trzinu za 6 milijonov usnja. Ujeditvo je to zaplenitev vzel z veseljem na znanje, ker se je nadejalo da bo obsodba protiverzižniškega urada v kraškem pravomocno in da ho tako prišlo do celne eva usnja. Toda meseci so potekali, zadeva se zavlačuje. Prav nič se ne homo sudi, ako homo štiri nekeva dne v s'ra nem listu, da le obsodba razveljavljena. Merodajne oblasti vrostno da nam zadevo potasnilo.

Izjava. Izjavljam, da večerajšnje pozajzilo »Jugoslavije« glede sklicevanja shoda popolnoma odgovarja resnici. Le nesreči ljudje se spodlikajo nad takimi malenkostmi. — Stefanović, bivši vojni poveljnik na Dunaju.

Otvoritev direktnega brzolajnega prometa z Italijo. Dne 9. t. m. se je otvoril direktni brzolajni promet med našo državo in Italijo. Pristojbina za besedo znaša 18 centezimov (to je 36 par ali 1 krona 44 vin). Kakor v inozemskem prometu sploh, je šteti in računati tudi v prometu z Italijo eno besedo več, kakor lih je v resnici.

Lekarniško koncesije. Zdravstveni odsek za Slovenijo in Istro podeli le v zadnjem času naslednje nove lekarniške koncesije: mag. pharm. Bogdan Devide za Sv. Lenart v Slov. Goricah, mag. pharm. Ferdu Vrblacu za Soštanj in mag. pharm. Antona Ustariju za Ljubljano s stolščem v gornjem delu Sv. Peterskega odnošo Poljanskega predmestja.

Ljubljana.

Izredno nizke cene. primerne, zmerite itd. Tako čitamo pri vseh pridočilih, ko na pride človek kupovat se prestraši. Naj bi se rale cene vselej odkrito napovedale. To vella posebno glede družbe »Jadrana«, ki ponuja prvovrstni krompir na vagonne no izredno nizki cenil v manjših množinah pa po primerni cenil. Ravno zaradi krompirja le vsestransko zanimanje. Naj bi družba razveljavila svoje cene na debelo in drobno, kar bi ugodno vplivalo tudi na cene naših okoličin.

Ženski študij v Ljubljani. V Ljubljani so letos vsi srednješolski in strokovni zavodi, ki so določeni za žensko mladino uprav prenapolnjeni. Na učiteljske so sprejeli precej čez normalno število volenk, a odklonjenih je bilo še vedno blizu 100. V licejsko realno gimnazijo je bilo v I. razred sprejetih nad 100 diakin, tako da imajo I. - V. razred po trojne ogrolekve. Ta največji zavod za ženski študij v Sloveniji je sestavljen sledeče: I. in II. razred sta realna gimnazija, III. in IV. sta licejska razreda, V. in VI. pa licej in gimnazija.

V Ljubljano je došel g. Stanislaw Roszkowski poljski socialni politik in pisatelj. Roszkowski je pripadnik poljske delavske stranke, ki ima v poljski narodni skupščini 28 poslancev. Z njim je prisel tudi polj-

ski generalni konzul v Zagrebu. Roszkowski ostane več dni v Ljubljani.

V Ljubljano se vrne danes z ekspressnim vlakom g. kapetan Josip Sircell, ki je bil poveljnik prvega jugoslovanskega polka v Sibiriji.

— Precej močno zmrjenje topov se je slišalo večeraj v smeri od Vipave.

Vinske cene po ljubljanskih gostilnah bi bilo treba po večakih kontrolirati. Rojak iz vinorodnih štajerskih goric se nam je pritožil, da je naletel v neki hotelski restavraciji na Sv. Petra cesti na soliden kisl čvček, kakršnega je pač lani »Bog dal« in kakršnega so tam poleg Dolencel ponujali po 8-9 K, toda gost je moral plačati za 1/4 čvčka — 8 K.

V mnogih izložbenih oknih še vedno niso označene cene raznim predmetom, dasti to dojučaj narebde osrednje in pokrajinske vlade. Zlasti pri predmetih, pri katerih se takoj vidi, da imajo visoko ceno, ni nikakšnih označ. Protiverzižniški urad opozarjamo, da se pobriga za dotične prodajalce, ki ne marajo spoštovati omenjene narebde.

Ljubljanski kolesarji. Še pred letom dni skoro ni bilo videti na ulici kolesarja, sedaj pa se od dne do dne množijo tako, kot muhe poleti. Po katerikoli ulici gre človek, le vedno v nevarnosti, da ga ne povozijo kakšen kolesar. Večinoma imajo kolesarji navado, da ti dirja berzobzirno tudi po ulicah, kjer hodi največ občinstva. Nekateri kolesarji imajo celo to grdo navado, da se pripeljejo skozi večna vrata na ulico, ne da bi se najmanj ozirali na to, če pride slučajno mimo kakšna oseba. Zato so pa tudi manjše in večje kolesarske nezgode na dnevnem redu. Policijo opozarjamo, naj malo pristriže peroti temu za pasante tako neprilicnemu sportu.

Incident na Mariljnom trgu. Večeraj kmalu po opoldanski uri je prišlo na Mariljnom trgu pred Prešernovim spomenikom do živahnega incidenta. Dve Italijanki, ki sta predstavo zlobudrali v tržakem narečju, le nahirli neki starejši možakar z besedami: »Ven iz Ljubljane s Italijani, mi jih ne potrebujemo! Kakor oni z nami, tako mi z njimi.« — Občinstvo se je takoj pričelo zbirati v klopčič. Italijanki pa, ki sta sprva grozili, da bosta iskali zaščite pri policajcu, sta jo menda urnih krah pobrisali.

Koncertna dvorana — skladišče. Postopje bivšega Filharmoničnega društva v Ljubljani ima prav akustično dvorano, kjer bi se lahko prirejali manjši koncerti. Posebno konzervatoriju bi bila dvorana potrebna za nastope in izkušnje goincev. Toda »kulturna« Ljubljana je najbrž na to dvorano popolnoma pozabila, ker v njej je — skladišče poštnega crarja.

Hud nomškarj le S. K. v Kolo- dvorski ulici, ki ima koncesijo za potovalno pisarno in dela velkanske kupčije na račun našega ubozeja ljudstva. Ko je prišel v Ljubljano regent, ni hotel demonstrativno okrasiti ne pisarne ne oken stanovanja. Mož se je o Slovencih izražal zelo »laskavno«, češ da so »windische Zotteln«. Takšnega človeka gledamo mi mirno, kako bogati na naš račun in si polni žepi z našim denarjem, katerega bo prej ali slej nesel preko meje in tam užival sad brezbrzižnosti naših ljudi. Zahtevamo od deželne vlade, da mu odvzame koncesijo, pisarno pa odda komu v bolj važen namen, kakor je prodaja duš. Kdor hoče v Ameriko, ali kam drugam, naj mu železnica preskrbi tozadevne listine in vozni list. Čemu naj bi daljal ubogi siromak, ki gre v Ameriko s trebuhom za kruhom, tako masten dobiček izseljevalnim agentom. Tega ni potreba, toda če že mora biti, naj se takšna pisarna odda našemu človeku, S. K. pa pošljite tja, kamor spada in kamor ga noč in dan vleče srce.

Izpred sodišča. Jeseniška nemškutarja je ovdajla svojčas osvoženežnega narodnega delavca g. magistrata Fedorja Gradšnika na državno pravdnštvo, češ, da je svojčas na svojo korist prekanil Bratovsko skladiščno ind. družbe. Danes se je vršila pred deželnim sodiščem razprava, kateri le predsedoval nadsvetnik Rekar, votanje pa so bili dvorni svetnik Andoljšek in nadsvetnik Einspiller in Zebre. Po daljši razpravi je sodišče razglasilo popolno oprostilo razsodbo za g. Gradšnika, katerega je zastopal g. dr. Oblak.

—Poročili se je v Ljubljani dr. med. Ivo Drobnič z gospodično Cilko Sadarjevo. Obilo sreče!

Prošnja. Ona oseba, ki je prinesla iz Amerike pismo na ime Marijana Sviggel, kuharica v Narodni kavarni, se proš, naj odda pismo v upravi »Jugoslavije«.

Maribor.

Razmislitvena komisija v Mariboru je med koroškimi plebiscitom nekam tajinstveno utihnila ter se šele sedaj zopet oglasila tam od Sv. Urbana okrog katere cerkvice se vrtil je cele tedne. Čudno, da ne dobijo

rosnodie domotožja. Ako bo delo tako naplo nanredovalo ne bodo člani prihodnje leto še doma.

Bezunci z Koroške. V Maribor prihajajo razni bezunci z Koroškega, ki so morali zanustiti svoje domove in pobežniti pred nemško podivjansotio.

Nemel izzivalo. V petek zvečer sta šla 2 Slovenca skozi Studence. Večja nemška družba, ki ima le orliška nasproti in le ustavila in pričeta vroziti z orožjem, tako, da sta se morala rešiti le z begom. Nemška predrznost postaja vsak dan večja in čas bi že bil da jim naše oblasti z energičnim nastopom pokažejo, da so oni gostje pri nas in ne narobe.

Več narodnega pónosa! Iz Maribora nam poročajo, da je najhujši naš protivnik Paskolo iz Svečine imel nedavno povabljeni uradnike mariborskega sodišča v svojem vinogradu. Kdor ve, koliko gorja je ta laški renezat prizadel obmejnim Slovencem, ki lih še vedno zaničljivo imenuje »Windische«, se ne more prečuditi pozabljenosti slovenske inteligence. S novabilom je seve Paskolo zasledoval svoje cilje.

Aretiran je bil starinar Oskar Čebular, ker je ob priliki zadnjih demonstracij hujšalk delanskemu nastopu in odpr demonstancijom hišna vrata k Veliki kavarni, ki je bila nato opustošena.

Občni zbor društva »dijaška kuhinja« v Mariboru se bo vršil 18. t. m. ob 8. uri zvečer v Narodnem domu.

Nov seznan telefonskih naročnikov za Maribor, Celje in Ptuj je izdala anončna pisarna »Vedež«, Gregorčičeva ulica 6. Izvod stane 10 K.

Celje.

Varnostne akcije na Krškem se je udeležila celjska sokolska zveza s približno 400 člani. Med njimi le bil tudi župni starosta dr. Ovidon Sernek.

Po naši četirjevi manifestaciji so naši rezenarji zopet stisnili svoj rop med noge in se poskrili, kakor ščurki po luknjah. Dasi so zadnje dni izzivalno dvigali svoje grebene, so postali sedaj zopet pozitni kučki. Videli so, da nikdar več ne bodo tukaj gospodarili in da se je njih up zopet razblinil v nič. Nazboljše za nje bi bilo, da bi spravili svoja šila in kopita ter odrinili, kamor jih vleče srce.

Pri manifestaciji v četrtki se je demonstriralo največ pred tiskarno »Celje«, kjer se tiska veski list »Cillier Zeitung«. Povod te demonstracije je bila nesramna pisava tega lista posebno zadnje čase pred plebiscitom. To naj bo urudnik in gospodom okrog tega lista resen opomin, da ljudstvo ne bo dalje več trpejo, da bi ta list še nadalje zastrupljal javnost s svojlo hujšakaško pisavo.

Na hotelu »Balkan« je bilo ob priliki manifestacije ravbih par šip. Ker je gorla luč, so manifestanti mislili, da je hotel odprt. Prišel pa je takrat ravno vlak in sluga je spravil ravno priljago nekih potnikov v hotel. Gostilna pa je bila ves čas zaprta.

Znani stotnik Galliger - Kapun in bivši sodni svetnik v Celju se je pojavil te dni na naših ulicah. Pozivljamo ga, naj nas nikar dalje ne izziva s svojo navzočnostjo v našem mestu. Kot komandant neke celjske vojaške bolnice je on in njegova družina na račun bolnikov med vojno dobro živela, bolniki in ranjenci tiste bolnice pa so malone živeli ob sami vodi. Dalje je tudi po cestah klohtal slovenske vojake, če mu niso »štram« salutirali. Mi vsega tega še nismo pozabili, zato svetujemo temu gospodu, naj zopet hitro izgine, kakor je prišel.

Pobalinstvo. Iz razglasnih desk imajo posebno veselje razni pobalini trgati lepe rake. Komaj so listi nalepljeni, jih že tudi raztrgajo razni nepridipravi. Naj bi policija skrbelo za red tudi v tem oziru.

V zelo slabem stanju se nahajajo nekatere razglasne deske po mestu. So že stare in popolnoma razdrapanne. Lastniki zavoda za plakatiranje naj poskrbijo, da se popravi, ker v takem stanju, kakor so sedaj, našemu mestu gotovo niso v kras. **Invaldiški zavod v Celju.** Pri mimistru dr. Kukovcu se je oglašila deputacija invalidov, ki mu je predložila več resolucij s prošnjo, da žele invalidov podpira. Med drugimi resolucijami je zlasti važna prošnja invalidov, naj se uredijo zavodi invalidov. Minister dr. Kukovec je deputaciji odgovoril, da se že vrše pogajanja tudi zaradi ustanovitve takega zavoda v Celju.

Vlomi v trafiklo gospe Kovač v Alek- sandrovij ulici se je izvršil minule dne pri belem dnevu. Vlomitec je v opoldanski pavzi odnesel kolkov in znakm za več sto kron in denarja 1600 kron. O storilcu še ni sledu, vendar obstoji glede neke osebe že opravičen sum.

Rodoljub iz Amerike se predstavlja v torek 19. in v sredo 20. t. m. ob 20. uri v celjskem mestnem gledališču. To tridejansko burko le spisal g. R. Dobovšek. Pevske točke je vglasbil g. Ciril Pregelj. Izra je zelo zabavna in bo nudila občin-

stvu mnogo razvedrila. Vstopnice se dobivajo v predprodaji pri tvrdki Gorčič & Leskovšek.

LIUBLJANSKI TRG.

Protečeni teden je bil zelo živahen trg. Cena slanice je padla na 50 K za kg, na debelo se dobi po 49 K. Pomanjkanje telečjega mesa je občutno, sedanja tržna cena je 22 in 20 K za kg. Opozarja se interesente, da se ne bo dovolilo povlšanje cen za telečje meso, ker bo Ljubljana od prekmurskega trga Itak malo dobila in ne more slediti zagrebškemu in mariborskemu trgu.

Specerijsko blago ima danes sledeče cene: Rio kava 60 do 64 K, santos 66 do 76 K, portoriko 94 K; žgana kava I. vrste 112 K, druge 96 K, treje 76 K; sladkor kristalni 64 K, v kokcah 74 K; riž I. vrste 36 K, II. vrste 32 K; namizno olje 62 do 72 K, liter, jedilno 52 do 54 K; sol 8 K; poper cel 72 K, zmlet 80 K; paprika 40 K, sladka paprika 90 K; petrolej 26 K; testenine I. vrste 22 do 26 K, II. vrste 18 do 22 K.

Moka št. 0 16 K, krušna moka 12 do 13 K. Konzumira se večinoma samo bela moka, ker se ne zaupa krušnim mokam. Kilogram belega kruha stane sedaj 15 K, črna 8 K.

Zelenjave le na trgu dovolj po nizki cenil, a se malo kupuje. Primanjkuje novega lučnega fižola; ribničan 6 K, prepečičar 7 K kg. Jajca so na ljubljanskem trgu zelo redka. Perutnine prihaja na trg mnogo. Kmečki sadni trg ob semenišču je zelo živahen in se blago navadno že v prvih jutranjih urah razproda. Najvišja cena za jabolka je 3.50 K za kg. Občinstvo se opozarja, naj ne plačuje prostovoljno višjih cen, ker stanejo najlepša jabolka na stolnicah 4 K za kg. Kostanja je na trgu zelo mnogo, plačuje se po 3 K liter.

Neprestano se dogaja, da imovitejše stranke plačujejo lahkoniselnno vsako zahtevano svoto brez ozira na dnevne cene in s tem skrajno neugodno upliva jo na cene. Postopalo se bo proti takim strankam istotako kot proti trgovcem. Občinstvo se proš, da vsak slučaj naznani takoj tržni straži.

Sport in turistika.

Lahkotletične tekme priredi v nedeljo 24. t. m. ob 15. uri Sportni klub Ilirija; tekmovalci bodo prvici tudi dame. Spored: 1. Tek na 100 m. 2. Tek na 60 m. 3. Tek na 400 m. 4. Damska strelca 4 x 60 m. 5. Metanje diska. 6. Strelca 4 x 100 m. Lahkotletičnim tekmar sledi ob 16. uri rokometna tekma dveh skupin damske sekcije S. K. Ilirije, v odmoru pa kot zadnja točka lahkotletičnega programa vlečenje vrvi. — Lahkotletične tekme so dostopne vsem ljubljanskim sportnim klubom; prijave naj se pošljejo do 20. t. m. na tajništvo S. K. Ilirije, Krsnikova ulica 3.

Nogometne tekme. Danes se vrše na prostoru Ilirije 3 prvenstvene tekme: ob 10. uri Jadran : Primorje, ob 13. uri Sparta : Svoboda, ob 15. uri Ilirija : Sloven.

Prvenstvena tekma Ilirija : Sloven. Sloven nastopi danes zopet po daljšem presledku. Moštvo ima precej spremenično, tako da se njegova sedanja jakost ne da naprej presoditi. Zmagovalec v tej tekmi ima tekmovati s prvaki Celja in Maribora za prvenstvo Slovenije.

V Kranju se vrši danes popoldne nogometna tekma Sava : Hermes, Ljubljana, v Celju Celje : Svoboda, v Mariboru Rapid : Rote Elit.

Nogometna tekma se vrši v nedeljo 17. t. m. na prostoru S. K. Ilirije ob 10. uri popoldne med S. K. Primorje in S. K. Jadran.

Gledališče in glasha.

Repertoar narodnega gledališča v Ljubljani: Opera: torek: Od bajke do bajke, B; sredo: Rigoletto, C; četrtak: Holmanove pripovedke, B; petek: Faust, A; sobota: Lepa Vida, E; nedelja: Od bajke do bajke, izven: ponedeljek: zaprt. — Drama: torek: zaprt; sredo: Pohujšanje v dolini Sentflorjanski, izven; četrtak: Pygmalion, A; petek: Anfisa, uradniška predstava, izven; sobota: Ljubimkanle, D; nedelja: Pohujšanje v dolini Sentflorjanski, izven; ponedeljek: Ljubimkanle, C.

Vsled obolelosti gospoda Rogoza se v draml izpremenil repertoar: nedelja 17. oktobra Za narodov blagor, izven.

Vstopnice kupljene za predstavo »Faust«, katere bi se morala vršiti 12. t. m., so veljavne za isto predstavo dne 22. t. m.

Gledališka revija Maska. Vseblma druge številke: L. Micić: Anfisa. — I. Kostlal: O enotni izgovorjavi slovensčine na odru. — S. Melhar: Dramatična šola v proštem letu. — Milan Skrbinišek: Moderna režija. — F. B.: Mall odr. — F. Bevč: Oton Župančič kot dramaturg. — M. F. Bravnar: Lepa Vida. — B. Micić: Igralec in kritika. — Kritika in ml. — Dramska književnost. — Vestnik. — Repertoar jugoslovanskih gledališč. — Naročitel

Ne pozabite posejiti jutrajnjega koncerta »Ljubljanskega Zvona«. Nerazprodane vstopnice se dobe v ponedeljek čez dan v Dolencevi trafikli, zvečer pa ob sedmih pri blaginji v Unionu. Začetek koncerta točno ob polosmih.

Plastični balet ge. Klavdije Isačenko, ki se vrši v ponedeljek 18. t. m. v opernem gledališču, vzbuja veliko zanimanje našega občinstva. O plastičnem plesu piše ga, Isačenko v svoji knjigi o plesih, kjer razpravlja ov rednosti in o pomenu plesa v človeški kulturi: Ples je bil pred pesnitjo, ples je bila prva pesem na čast bogov, ples je bil izraz življenja. Plastični ples nima z družabnimi plesi nič skupnega. Glasba pri njem ni plesna muzika. Chopin, Grieg, Schabert in drugi tvorijo umetniško podlago, balet pa izraza vsebino godbe v gibih in mimiki. Balet daje človeku zopet prirodno prostost, ki jo je poznala stara grška klasična kultura.

Pokrajinske vesti.

Jesenica. Kako predrzna je postala jeseniška nemškutarja, se je pokazalo v četrtki večer. Vsa jeseniška nemška in nemškutarška gospoda se je zbrala v »Kazini«, da proslavi »nemško zmago« na Koroškem. Ko se je razvedelo za to predrzno in izzivalno proslavo, se je zbrala četa Sokolov in Orlov ter čedno družbo razpodila. Tri tem in tri reviziji se nekaterih drugih nemškutarških zbirališč so našli in zaplenili celo vrsto slik in kipov Viljema, Franca Jožefa in drugih velenemskih korijf. Kdaj bo odklenkalo med nami izdajalski sodrži?

Proda se:

VOZ ZA GASILNO DRUŠTVO s 16 sedeži in z vsem drugim orodjem prodam. Dogovori radi cene pri ogledu voza. Naslov: L. Malgaš, kovač na Gamskem pri Celju. 1920

VELIKA, ENONADSTROPNA HIŠA s dobro vpeljano gostilno, mesarijo, hlevi in lastno klavnico, s vrtno in njivo se proda. Studenci pri Mariboru štev. 17. Anton Ošperič. 1920

PISALNI STROJ Vest 1910, rabilen v dobrem stanju, se proda. Naslov za vprašanje cene pri upravištva. 1920

BARAKO, PAVILJON prodam. Vpraša se Kolezijska ulica 18.

AVTOMOBIL znamke »Puch« Type VIII. 14/38 HP s letno in zimsko karoserijo električno razsvetlavo v najboljšem stanju, brezhibno delujoče se ugodno proda. — Pojasnila daje: Leo Paulin, Ljubljana, Metelkova ulica štev. 4. 1920

NAZNA NIL O. Imam v zalogi cementne cevi različne velikosti, najboljše vrste, cementnih zarezanih strešnikov. Maks Lipličnik, izdelovatelj cementnih izdelkov v Čretu 32 p. Storje. 1921

TRI LOVSKE PUŠKE IN SAMOKRES prodam in sicer: Eno dvocevko kal. 16, eno dvocevko prednjačo kal. 12, eno karabinko predelano za kroglo, zelo precizno in točno ter en velik samokres ves že rabileno, toda v dobrem stanju. Cena za vse skupaj 2500 K. Vprašanja in ponudbe sprejema, Mihevc, Val. Lašče.

SPECERIJSKA OPRAVA se proda. Vpraša se v upravi. 1941

ŽITNO KAVO IN FINO MARMELEADG ponuja d. d. Triglav tovarna hranil v Smarču pri Kamniku. Istotam se kupi tozadevne surovine.

PISALNI STROJI REMINGTON se dobijo pri K. A. Kregar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 21-33. Zahtevajte ponudbo.

Kupi se:

PETROLEJSKE VRČE IN ZABOJE kupujemo (zaboj z dvema vrčema) po 58 K, posamezne vrče po 22 K, franko postala odpoštilatelja Hrovat & Komp., Ljubljana (poleg reatke).

Službe:

MLAD GOSPOD Izvešban v vseh pisarniških poslih, 135g službe v kakli pisarni. Gre tudi kot skladiščnik ali kaj enacega. Cenjene ponudbe pod L. K. na upravo lista. Gre tudi na deželo. 1920

SLIKE ZA LEGITIMACIJE Izvršile najhitreje Hugon Hübser, fotograf, Ljubljana, Valvazorjev trg 7, nasrati Kržanske cerkve.

Razno:

KORESPONDENCA. Dva mladeniča v starosti 25 in 27 let se želita vsled pomanjkanja znanja seznaniti s poštenima samostojnima mladenkama, s njima primernih let. Interesentne naj se oglasijo pod »Dravograd 25« ali »Franjo 27« na poštno ležeče Hrašnik ob Savi. 1921

KORESPONDENCE v svrhu ženitve išče inteligentna gospodična iz premožne hiše, resna, pridna gospodinja, muzikalčna, 30 let stara, z izobraženim, resnim, premožnim gospodom do 45 let starim, ki je skrben za dom in plemenite duše. Diskretna častna zadeva. Dopis pod šifro »Zakaj?« na upravo »Jugoslavije«. 1920

